

Referat

DOK. NR. 21/02486-1

REF. RIKA

**MØDE I RÅDET FOR MENNESKERETTIGHEDER,
13. OKTOBER 2021, KL. 15:00-18:00**

SÆRLIGT TEMA: KØN OG LIGESTILLING

**STED: IDA, INGENIØRFORENINGEN, KALVEBOD
BRYGGE 31-33, 1560 KØBENHAVN**

**EFTERFØLGENDE RECEPTION - PRISOVERRÆKKELSE
AF RÅDETS MENNESKERETTIGHEDSPRIS 2020,
KL. 18:00-19:00**

1. Godkendelse af dagsorden for rådsmøde 13. oktober 2021

Dagsordenen blev godkendt med bemærkning om, at punkt 8 og punkt 5 blev rykket frem og blev behandlet henholdsvis som punkt 3 og punkt 4, hvorefter rækkefølgen af dagsordenspunkterne blev genoptaget.

2. Godkendelse af referat af rådsmøde 26. maj 2021

Referatet blev godkendt.

3. Forslag til ændring af forretningsorden (beslutning)

Rådet vedtog de foreslåede ændringer til rådets forretningsorden. Heri ligger, at 'formanden' fremover betegnes 'forperson' samt diverse konsekvensrettelser.

**4. Udpegning af medlem til bestyrelsen for Institut for
Menneskerettigheder – handicapmandat (beslutning)**

Rådet tiltrådte uden bemærkninger Dansk Handicaporganisationers indstilling af kandidater og udpegede Sif Holst som medlem af bestyrelsen for perioden 14. oktober 2021 til 13. oktober 2025. Sif Holst blev valgt med applaus.

5. Beretninger

Rådets formand v/ Rasmus Grue Christensen

Rasmus Grue Christensen orienterede om, at instituttets strategi vil danne grundlag for rådets arbejde, således at strategiens fokusområder vil blive gjort til genstand for temamøder i rådet. Det samme vil instituttets særlige mandater (køn og ligestilling, handicap og etnicitet).

Der stræbes efter to tematiske drøftelser pr. møde, bestående af i) konkret drøftelse af instituttets delstrategi på et område og ii) udforskning/forberedelse af et område frem mod konkret temadrøftelse på kommende møde.

Bestyrelse v/Andreas Kamm

Til trods for udskudte aktiviteter pga. COVID 19 er der godt styr på instituttets aktiviteter og økonomi. Stor skulderklap til instituttets ledelse og medarbejdere. Bestyrelsen har øje på det politiske landskab, og bakker op om instituttets strategi i medierne, hvor uafhængighed og troværdighed står i centrum.

Direktion v/ Louise Holck

Rådets opgave er bl.a. at følge instituttets arbejde, og direktøren opfordrede alle til at orientere sig på instituttets hjemmeside, hvor nye indsatser, høringssvar og rapporter offentliggøres. Herefter gav Louise Holck et kort overblik over instituttets arbejde siden sidst med nedslag på det internationale arbejde herunder COVID-19-indsatsen, to afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Danmarks vedtagelse af UPR-anbefalinger samt en konference i september på Christiansborg om strafcelle afholdt i samarbejde med DIGNITY. Herefter fortsatte hun med et overblik på de væsentligste udgivelser og anbefalede særligt rapporten 'Når algoritmer sagsbehandler', hvortil instituttet har lavet korte briefs, så man som udgangspunkt ikke behøver at læse den fulde rapport.

Rådet tog beretningerne til efterretning og drøftede særligt regeringens accept af 202 UPR-anbefalinger og dertil rådets og instituttets arbejde i at følge op med handlingsplaner fra bl.a. UPR-udvalget.

Rådets stående udvalg

Rasmus Grue Christensen bemærkede, at rådet endnu ikke havde nedsat udvalg – dog blev det noteret, at der ønskes en evaluering af arbejdet fra det tidligere kommunikationsudvalg.

6. Valg af udvalg

Rådet besluttede at gennedsætte et UPR-udvalg, der har fokus på FN's Universelle Periodiske Review (UPR). Følgende har på mødet tilkendegivet ønske om at deltage i udvalget:

- Jytte Lindgård, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder
- Jørgen Estrup, FN-forbundet
- Alexander Andersson, KVINFO
- Janice Goodson Førde, Kvindernes U-Landsudvalg

Skulle der være medlemmer, som efter mødet har ønske om at deltage i udvalgsarbejdet, er de velkomne til at skrive til raadet@humanrights.dk. Sekretariatet vil sikre den første e-mailkontakt i udvalget.

Der blev i øvrigt drøftet et behov for en relativ snarlig temadrøftelse om opbakning til menneskerettigheder. Hvortil Louise Holck supplerede, at rådet løbende har været optaget af den dalende opbakning til menneskerettigheder, og det var bl.a. arbejdet med den dagsorden, at det tidligere kommunikationsudvalg blev nedsat.

Rådet drøftede ligeledes mulighed for at dele/udbrede kendskab til kurser.

Afslutningsvist konkluderede Rasmus Grue Christensen, at tema om opbakning til menneskerettigheder tages op på et af de kommende møder.

7. TEMA: Køn og ligestilling - præsentation af instituttets arbejde med køn og ligestillingsmandatet

National chef Maria Ventegodt præsenterede instituttets arbejde på dette felt, der med en rettigheds- og vidensbaseret tilgang i alt sin væsentlighed tager udgangspunkt i instituttets

overordnet strategi - i menneskerettighederne, i lovgivning og hvordan forholder det sig i praksis i Danmark. Der arbejdes med civilsamfund, samarbejdes med forskere og instituttet deltager i den offentlige debat. Ved prioritering af temaer skeles der til aktuelle og vigtigste dagsordener lige nu, og hvor instituttet kan gøre en menneskeretslig forskel.

Præsentationen blev suppleret af Morten Emmerik Wøldike, teamleder for kønsteamet.

Få et overblik på de vigtigste fokusområder på køn og ligestilling på <https://menneskeret.dk/koen-ligestilling>, der findes under instituttets overblik over vores arbejde på <https://menneskeret.dk/status>.

Efter præsentationen blev ordet givet frit, hvor rådet bl.a. spurgte ind til emner som samtykkelovgivningen og det at sikre fokus på forebyggelse og indsatser, psykisk vold og stalking, kønsdiskriminerende pensioner, kønsrelateret vold og arbejdet med seksuelt chikane herunder sexchikane på arbejdsmarkedet, barsel og opmærksomhed på forskellige familieformer.

Rasmus Grue Christensen takkede for præsentation og den efterfølgende debat.

8. Teknologi og menneskerettigheder

Med Rasmus Nørlem Sørensens interview af instituttets seniorforsker, ph.d., Rikke Frank Jørgensen blev der taget hul på næste mødes temadrøftelse om teknologi og menneskerettigheder. Undervejs i interviewet og via løbende spørgsmål fra rådet kom hun bl.a. ind på det svære i at håndhæve sine rettigheder på nettet, når dele af det digitale liv foregår på private platforme, der ikke som staten er forpligtet på menneskeretten. De offentlige myndigheders brug af teknologi og deres forvaltning og (til tider manglede) beskyttelse af borgernes data. Anvendelse af algoritmer, der kan medføre direkte og indirekte diskrimination, og hvordan vi bruger data på individ niveau - fx ved digitale krænkelser (hævnporno) – og hvad med de mennesker, der ikke kan begå sig i teknologiens verden. Disse spørgsmål og meget mere vil blive drøftet nærmere ved kommende møde.

Rasmus Grue Christensen takkede for oplægget og kunne på baggrund af rådets engagement undervejs bekræfte, at rådet som helhed så frem til det uddybende indslag og den efterfølgende drøftelse på kommende møde.

Du kan læse mere på <https://menneskeret.dk/status/privatliv-dataskyttelse/teknologi>

Skulle der være medlemmer, som har ønske om at deltage i et tech-udvalg med henblik på at bidrage til næste mødes temadrøftelse om teknologi og menneskerettigheder ved bl.a. at forberede spørgsmål er de velkomne til at skrive til raadet@humanrights.dk.

9. Rådets Menneskerettighedspris 2021

Rasmus Grue Christensen indledte punktet med en opfordring til rådet om, at der skulle være en bred konsensus ved valg af årets modtager til menneskerettighedsprisen, hvorefter Rasmus Nørlem Sørensen redegjorde for processen for juryens arbejde og efterfølgende præsenterede baggrund for juryens indstilling af kandidater.

Rådet spurgte ind til juryens proces og grundkriterier for udvælgelse.

Tidligere jurymedlem oplyste, hvordan hun har siddet i grundige overvejelser og gennemgang af de personer, der var forslået af offentligheden, med blik for variation af modtagere.

Louise Holck præsenterede de oprindelige tanker bag prisen - at hædre en person, der har sat menneskerettighederne på dagsordenen og som har skabt opmærksomhed omkring menneskerettighederne. Det er 7. gang den skal gives, og de tidligere råd har forsøgt at kigge på forskellige områder; flygtninge, transkønnede, whistleblower m.fl. og taget personer, der har udvist mod – som har sat noget på spil, som går den ekstra mil.

Rådet drøftede proces for og den skriftlige del af indstillingen.

Rådet drøftede de tre kandidater i juryens indstilling.

Rådet tog juryens indstillingen til efterretning med bemærkning om, at rådet ønskede at stemme om det, hvortil Rasmus Grue Christensen præciserede vigtigheden af tydelig konsensus.

Rådet besluttede at lave en demokratisk vejledende afstemning ved håndsoprækning. Kandidaterne er angivet i samme rækkefølge, som i bilag 9.1:

Kandidat 1 fik 12 stemmer

Kandidat 2 fik 20 stemmer

Kandidat 3 fik 0 stemmer

Der var to af de tilstedeværende medlemmer med stemmeret, som undlod at stemme.

På baggrund af den vejledende afstemning besluttede de tilstedeværende rådsmedlemmer, at Henrik Vester Stokholm, rektor for Nyborg Gymnasium, skal modtage rådets menneskerettighedspris 2021.

Rasmus Grue Christensen takkede for god ro og orden under stemmeafgivelse og bekræftede rådets valg af prismodtager 2021; Henrik Vester Stokholm, rektor for Nyborg Gymnasium.

Han afrundede punktet med en bemærkning om, at rådet i det nye år må drøfte den fremadrettede form for rådets menneskerettighedspris herunder rådets formål med prisen, hvordan rådet finder egnede kandidater og den efterfølgende udvælgelse.

10. Rådets arbejdsplan 2022

Rasmus Grue Christensen oplyste, at arbejdsplanen for nu mest er en vedtagelse af datoer, da arbejdsplanen i sin nuværende form kun indeholdte de af forretningsordenens faste punkter. Det stræbes efter at følge strukturen for dette møde, bl.a. via de tematiske drøftelser i instituttets strategi. Dette vil fremgå mere struktureret i rådets arbejdsplan senere.

Idet der var omdelt materialer fra enkeltorganisationer på mødet, hvoraf nogle gav anledning til debat blandt

rådsmedlemmerne samt tvivl om, hvorvidt det udgik fra Institut for Menneskerettigheder, understregede Rasmus Grue Christensen, at rådets formål er at fokusere på det fælles mandat, den fælles dagsorden og de fælles bilag. Han opfordrede derfor til, at medlemsorganisationerne fremover ikke omdeler organisationsmateriale. Den slags distribution kan i stedet ske i alle andre mulige sammenhænge.

Rasmus Grue Christensen understregede, at alle medlemmer er meget velkomne til at komme med forslag til rådets dagsordenspunkter til raadet@humanrights.dk.

Rådets tiltrådte de fastsatte datoer for møder i 2022. De vil fremgå under punkt 12, kommende møder.

11. Eventuelt

- Der var ros til oplæg af temadrøftelse, formatet af mødeafvikling og dagsorden.

12. Kommende møder 2021

1. december 2021 kl. 13-16

Overrækkelse af rådets menneskerettighedspris 2021 vil ske i direkte fortsættelse af rådsmøde forudsat at årets prismodtager kan deltage på dette tidspunkt.

Kommende møder 2022

24. februar 2022 kl. 13-16

25. maj 2022 kl. 15-18

21. september 2022 kl. 13-16

8. december 2022 kl. 15-18

ANNEX 1

DELTAGERLISTE

Organisation	Repræsentant
Advokatsamfundet	
Afro Danish Collective	Amma Asare-Nyako
Amnesty International Danmark	Solveig Nisbeth
Bedre Psykiatri	
Børnerådet	Anna Marie Schurmann Carstens
Børnesagens Fællesråd	Esben de Place
Børns Vilkår	
Caritas Danmark	Maria Krabbe Hammershøj
Center for Muslimers Rettigheder i Danmark	Nanna Bjørnbak Christoffersen
Center mod Menneskehandel	
DANNER	
Dansk Folkeoplysnings Samråd	Rasmus Nørlem Sørensen
Dansk Islamisk Trossamfund	Hatice Kocer Aras
Dansk Kvindesamfund	Sine Tarby
Dansk PEN	Marianne Østergaard
Dansk Ungdoms Fællesråd	
Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier	Annette Vilhelmsen
Danske Handicaporganisationer	Torben Kajberg
Danske Kirkers Råd	Mads Christoffersen
Danske Seniorer	Poul Ipsen
Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder	Jytte Lindgård
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	Claes Vestergaard
Det Centrale Handicapråd	
Det Jødiske Samfund i Danmark	
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur	Rasmus Grue Christensen
DRC Dansk Flygtningehjælp	
Efterskoleforeningen	Mette Hjorth Madsen
Enhedslisten	
European Anti Poverty Network	
European Network Against Racism (ENAR Danmark)	Gregory Christensen
FN-forbundet	Jørgen Estrup
Folkekirkens Nødhjælp	
Folketingets Ombudsmand	
Foreningen Far	Jesper Lohse
Foreningen Joan-Søstrene	Caroline Kann
Frie Grønne	
Intact Denmark	

International Rehabilitation Council for Torture Victims	
Justitsministeriet	
Kvindernes U-Landsudvalg	Janice Goodson Førde
Kvinderådet	
KVINFO	Alexander Andersson
Landsorganisation af Kvindekrisecentre	Kamilla Bjørn Drøidal
Levende Menneskerettigheder	
LGBT+ Danmark	
Mellemfolkeligt Samvirke	
Mino Danmark	Ditte Bloch Noer
OASIS	Lis Ehmer Olesen
Oxfam IBIS	Poul Erik Christoffersen
PlanBørnefonden	Karen Mygind
Radikale Venstre	
Red Barnet	Minna Højland
RED Center mod æresrelaterede konflikter	Anita Johnson
Refugees Welcome	Michala Clante Bendixen
Religion & Samfund	Nik Bredholt
Retspolitisk Forening	Noe Munck
Røde Kors i Danmark	Louise Pielmckay
Rådet for Etniske Minoriteter	Eline Feldman
Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet	Steen Christensen
Rådet for Socialt Udsatte	
Sex & Samfund	Maria Lindhardt
Social- og Ældreministeriet	Mia de Jesus das Neves Lindström
Socialdemokratiet	
Socialistisk Folkeparti	Søren Riishøj
SOS Racisme Danmark	Kaloua Digbeu-Larsen
Tænk tanken Tora	Laura Winther Engelsbak
Udenrigsministeriet	Fanny Hye-Knudsen
Udenrigsministeriet	Sheila Ørnstrup
UlykkesPatientForeningen	
Venstre	
Øvrige	
Ældre Sagen	
Danske Døves Landsforbund	Claus Staunstrup Nilsson

<i>Følgende deltog fra</i>	
Bestyrelsen	Andreas Kamm
	Asim Latif
Institut for Menneskerettigheder	Eva Grambye
	Maria Ventegodt
	Louise Holck
	Rikke Kaule (ref.)